

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail:
comeuroint@v.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

щодо проєкту Закону України

"Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки
кінематографії в Україні"

(реєстр. №6194 від 20.10.2021, н.д. П. Сушко та інш.)¹

1. Загальна характеристика законопроєкту.

Проєкт Закону з метою подальшого розвитку кінематографії та інших нерозривно пов'язаних з виробництвом кіно галузей – туризм, сфера ІТ, готельний та ресторанний бізнес тощо.

2. Належність законопроєкту до сфери *acquis* ЄС.

Законопроєкт за предметом правового регулювання охоплюється положеннями Глави 10 «Конкуренція» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» та Додатку XXI Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію).

У Європейському Союзі зазначені у законопроєкті питання регулюються положеннями:

1. Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 про визнання окремих категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору про функціонування Європейського Союзу;

2. Повідомлення Комісії про відшкодування незаконної та недопустимої державної допомоги 2019/C 247/01 від 23 липня 2019 року.

3. Відповідність законопроєкту праву ЄС та зобов'язанням України в рамках СОТ.

Згідно з частиною першою статті 3 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі - Закон), що був прийнятий на виконання міжнародних зобов'язань України, зокрема, за Угодою, дія цього Закону поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами

¹ Комітет розглянув проєкт Закону на своєму засіданні 30 листопада 2021 року (протокол № 90) відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України.

державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання (далі - державна допомога) - підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, цю спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

підтримка надається суб'єкту господарювання;

фінансування державної підтримки здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;

підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;

підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

Враховуючи наведене, заходи підтримки, передбачені Законом України «Про державну підтримку кінематографії в Україні», містять ознаки державної допомоги, і на них поширюється дія Закону.

Підписанням Угоди Україна прийняла на себе зобов'язання згідно зі статтею 264 зазначеної Угоди застосовувати правила функціонування державної допомоги, визначені статтями 262, 263 (3) або 263 (4) цієї Угоди, та використовувати відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу. Частиною першою статті 262 Угоди про асоціацію встановлено, що будь-яка допомога, надана Україною або країнами-членами Європейського Союзу з використанням державних ресурсів, що спотворює або загрожує спотворити конкуренцію шляхом надання переваг окремим підприємствам або виробництву окремих товарів, є несумісною з належним функціонуванням цієї Угоди в тій мірі, в якій вона може впливати на торгівлю між Сторонами. Разом з тим, частиною третьою статті 262 Угоди встановлено вичерпний перелік випадків, за яких державна допомога може вважатися сумісною з належним виконанням Угоди (зокрема, допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини, якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін). Пунктом «d» частини третьої статті 262 Угоди визначено, що може вважатися сумісним з належним виконанням цієї Угоди допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини, якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін.

У розділі 11 «Допомога для культури та збереження спадщини» Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 про визнання окремих категорій

допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі - Регламент) визначається сумісність допомоги для культури та збереження спадщини. Отже, державна підтримка кінематографії, що надається для підтримки культури та збереження культурної спадщини, за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності, тобто, яка є державною допомогою, підлягає оцінці на предмет допустимості для конкуренції згідно зі статтею 54 Регламенту.

Антимонопольний комітет України (далі Комітет), проаналізувавши проєкт закону на предмет дотримання законодавства про захист економічної конкуренції та у сфері державної допомоги зазначив наступне.

Проєктом Закону пропонується у статті 10 Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» доповнити обов'язковими умовами порядку та критеріїв проведення творчого конкурсу. Відсутність вичерпного переліку обов'язкових умов порядку та критеріїв проведення творчого конкурсу у проєкті Закону може призводити до застосування різних підходів щодо визначення результатів такого конкурсного відбору суб'єктів кінематографії України, яким надаватиметься державна підтримка, та, як наслідок, створювати необґрунтовані обмеження для здійснення діяльності окремих суб'єктів кінематографії України на відповідному ринку.

Також проєктом Закону пропонується в Законі України «Про кінематографію» частину сьому статті 10-1 викласти у такій редакції: «У разі якщо відповідно до цього Закону фільм кваліфікується національним, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері кінематографії, за заявою продюсера або виробника фільму видає свідоцтво національного фільму. Видача свідоцтва національного Фільму є адміністративною послугою, що може бути надана на будь-якому етапі (періоді) виробництва фільму або після його закінчення». Водночас проєктом Закону не визначається платність/безплатність такої адміністративної послуги.

Відповідно до положень проєкту Закону принципами державної політики у сфері підтримки кінематографії вважатиметься, зокрема, ефективність підтримки кінематографії, у тому числі виробництва (включаючи будь-який з періодів (етапів) виробництва), розповсюдження, популяризації та демонстрування фільмів, популяризації кінематографії. Зазначене не відповідає пункту 9 статті 54 Регламенту, оскільки державна допомога не може бути надана на окремі етапи безпосереднього виробництва аудіовізуальних творів.

Проєктом Закону пропонується внесення, зокрема, змін до статті 7 Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні», відповідно до яких, зокрема, державна підтримка кінематографії здійснюватиметься формі здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг, необхідний для виробництва просвітницьких, тематичних фільмів, фільмів соціальної

значущості, фільмів, спрямованих на підвищення соціальної відповідальності та толерантності до людей з інвалідністю, фільмів з фестивальним потенціалом, фільмів для дитячої аудиторії та фільмів-дебютів, в обсязі до 100 відсотків включно загальної кошторисної вартості виробництва відповідного фільму. Державна підтримка кінематографії також має здійснюватися у формі надання державної субсидії на виробництво фільму з комерційним потенціалом, з міжнародним комерційним потенціалом, спільного виробництва з комерційним потенціалом або міжнародним комерційним потенціалом, обсяг якої не може перевищувати 70 відсотків загальної кошторисної вартості виробництва відповідного фільму, або на виробництво фільму з фестивальним потенціалом, та/або фільму спільного виробництва з фестивальним потенціалом, фільму для дитячої аудиторії, обсяг якої не може перевищувати 80 відсотків загальної кошторисної вартості виробництва відповідного фільму. Зазначений максимальний розмір державної допомоги суперечить розміру допустимої державної допомоги, передбаченому пунктом 6 статті 54 Регламенту, а саме 50 відсотків допустимих витрат. Разом із цим такі обсяги державної допомоги може бути збільшено згідно з пунктом 7 статті 54 Регламенту, зокрема, до 100 відсотків допустимих витрат загального виробничого бюджету на складні аудіовізуальні твори та спільне виробництво за участю країн із списку Комітету з питань сприяння розвитку Організації економічного співробітництва та розвитку.

Проектом Закону пропонується доповнення частини другої статті 7 Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» положенням, відповідно до якого державна підтримка в формах, здійснюється в розмірі, передбаченому відповідною формою підтримки, однак розрахованому відносно бюджету виробництва фільму без урахування витрат, пов'язаних з розвитком кінопроєкту цього фільму, щодо яких уже отримано державну підтримку. Зазначене не узгоджується з пунктом 8 статті 54 Регламенту, оскільки, якщо створений в результаті сценарій або проєкт перетворено на аудіовізуальний твір, наприклад, фільм, витрати на підготовку до виробництва повинні бути включені до загального бюджету та враховані під час розрахунку інтенсивності допомоги.

У проєкті Закону в частині змін, що пропонуються до Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» застосовуються терміни «загальна кошторисна вартість виробництва відповідного фільму», «загальна кошторисна вартість виробництва (створення) відповідного фільму», «загальна кошторисна вартість розвитку відповідного кінопроєкту», «загальний кошторис», «кошторисна вартість», «кошторисна вартість фільму», зміст яких не визначений. Такі терміни потребують визначення, оскільки максимальний розмір державної допомоги кінематографії згідно з правилами державної допомоги базується на загальному виробничому бюджеті та розмірі допустимих витрат для того чи іншого виду державної допомоги, зазначеного у статті 54 Регламенту.

Проектом Закону пропонується доповнити частину другу статті 7 Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» абзацом шостим такого змісту: «Визнати допустимою державну підтримку одного і того ж фільму у формі передбаченій пунктом 13 частини першої цієї статті та в одній з форм передбачених пунктами 1-3, 9, 11, 12 частини першої цієї статті». Згідно з частиною першою статті 8 Закону Уповноваженим органом з питань державної допомоги є Комітет. Відповідно до пункту 2 частини другої статті 8 повноваженням Комітету є, зокрема, оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції.

Авторами також пропонується внести зміни до статті 12 Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» відповідно до яких державна підтримка кінематографії не надаватиметься суб'єктам кінематографії, які раніше отримували державну підтримку, надання якої з вини заявника визнано незаконним за рішенням суду або інших компетентних органів. Такі положення законопроекту не узгоджуються з Повідомленням Комісії про відшкодування незаконної та недопустимої державної допомоги 2019/C 247/01 від 23 липня 2019 року, відповідно до якого Європейська Комісія може визнати допомогу підприємству сумісним із внутрішнім ринком за умови, що підприємство поверне попередню незаконну допомогу, враховуючи кумулятивний ефект цієї допомоги (відповідно до Закону Комітет приймає рішення, зокрема, щодо допустимості державної допомоги для конкуренції; припинення та повернення незаконної державної допомоги, визнаної недопустимою для конкуренції).

Виходячи з вищезазначеного, положення проекту закону не суперечать цілям Угоди про асоціацію. Разом з тим, законопроект потребує доопрацювання щодо відповідності його положень Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 про визнання окремих категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору про функціонування Європейського Союзу, а також висновків Міністерства економіки України, Міністерства культури та інформаційної політики України щодо впливу його положень на торгівлю між Україною та ЄС у сфері кінематографії.

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000EED52E007FC38E00
Дійсний до: 20.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2021/393672 від 16.12.2021

761735